berhandlung, durch welche man Hass und Feindschaft zu erregen bezweckt.

विद्वेषवीर् m. N. pr. eines Mannes.

विद्वेषस् Adj. *der Feindschaft entgegentretend.*

विद्वेषिता f. *Hass, Feindschaft.*

विद्वेषिन् 1) Adj. *a) hassend, anfeindend;* m. *Hasser, Feind.* — *b) anfeindend,* so v. a. *wetteifernd mit.* — 2) f. °षिणी N. pr. einer bösen Genie. v. l. विद्वेषणी.

विद्वेष्टर् Nom. ag. *Hasser, Feind.*

विद्वेष्य Adj. *verhasst, odiosus, — bei* (im Comp. vorangehend).

1. विध्, विधति (ausnahmsweise auch Med.) 1) den Göttern (Dat., ausnahmsweise auch Loc. oder Acc.) *dienen, huldigen, Ehre erweisen, — mit* (Instr.). — 2) *dienend* oder *ehrend hingeben, widmen.* — 3) *hold sein* (von Indra gesagt). — Mit उप *huldigen,* mit Acc. — Mit प्रति dass. RV. 7,63,5.

2. विध्, विन्धते *leer werden von, mangeln, viduor;* mit Instr. oder Acc.

3. विध्, विध्यति s. व्यध्.

4. विध् Adj. in मर्माविध्, *मृगाविध्, श्वाविध्, हृदयाविध्.

5.* विध्, वेधति v. l. für विथ्.

*विध m. = विमान, कृत्यन्न, प्रकार, वेधन und ऋद्धि. विधा f. s. bes.

विधन Adj. *besitzlos, arm.* — विधने Pañkat. II, 156 fehlerhaft; vgl. Spr. 2189.

विधनता f. *Armuth.*

विधनी Adv. mit कर् *arm machen.*

विधनुष्क, विधनुस् und विधन्वन् Adj. *bogenlos.*

*विधमचूडा f. gaṇa मयूरव्यंसकादि.

विधमन 1) Adj. *a) ausblasend.* — *b) verscheuchend, vernichtend* Karaka 3,2. Nom. abstr. °ता f. Lalit. 36,6. — 2) n. *das Zerblasen* u. s. w. in einer Etymologie.

विधमा f. Bez. einer Unholdin.

विधर (?) Pañkar. 3,12,15.

विधरण 1) Adj. *a) zurückhaltend, hemmend.* — *b) erhaltend.* Nur विधरणी f. — 2) f. विधरणी (?) AV. 9,7,4.

विधर्तर् Nom. ag. 1) *Vertheiler, Ordner.* — 2) *Träger, Erhalter.* — 3) विधर्तरि Loc. Infin. *a) um zu vertheilen.* — *b) um zu halten.*

1. विधर्म m. 1) etwa = विधर्मन् 2) *d).* विधर्मस् Nomin. neben विधर्मणास् Abl. Maitr. S. 1,5,4 (71, 15. 72,1). 5,11 (80,12). — 2) *Unrecht, Ungesetzlichkeit.* विधर्मतस् *auf ungerechte Weise.*

2. विधर्म Adj. 1) *ungesetzlich.* — 2) *keine charakteristischen Eigenschaften besitzend, qualitätslos* (Kṛshṇa).

विधर्मक Adj. *ungesetzlich* MBh. 7,195,11. v. l. विधर्मिक und वैधर्मिक.

1. विधर्मन् 1) m. *Halter, Erhalter; Anordner.* — 2) n. *a) das Umfangende: Behälter; Grenze.* — *b) Zusammenhalt.* — *c) Capacität, Umfang.* — *d) Vertheilung, Anordnung, Verfügung.* Hierher vielleicht Maitr. S. 1,5,4 (72,1). 5,11 (80,12). — *e)* Name eines Sâman Tâṇḍja-Br. 15,5,31. धर्मविधर्मणी Lâṭj. 7,7,19. प्रजापतेर्धर्मविधर्माणि Ârsh. Br.

2. विधर्मन् Adj. *gegen das Gesetz verfahrend.*

विधर्मिक Adj. *ungesetzlich* MBh. 7,8989. v. l. विधर्मक und वैधर्मिक.

विधर्मिन् Adj. 1) *gegen das Gesetz verfahrend, — verstossend* (Rede). — 2) *anders geartet, von entgegengesetzter Art* Karaka 3,8.

विधव्, °वति *dem Monde gleichen* Kâvjapr. 270,4.

विधवता f. *Wittwenstand.*

विधवन n. *das Abschütteln* in einer Etymologie.

विधवयोषित् f. *Wittwe.*

विधवा f. dass. Auch in Verbindung mit स्त्री (auch विधवास्त्री Comp.), योषित्, नारी u. s. w. Von einem Lande so v. a. *seines Fürsten beraubt.*

विधवाविवाह m. Titel eines Werkes Opp. Cat. 1.

*विधस् m. = वेधस् = ब्रह्मन्.

विधा f. 1) *Theil* Çat. Br. 10,2,2,6. 11. 4,3. 6,1. 10. Çulbas. 2,4. 9. Häufig am Ende eines adj. Comp. nach einem Zahlwort in der Bed. — *fach.* Auch Adv. in त्रि° und द्वि°. — 2) *Art, Weise.* यया कया च विधया *auf irgend eine Weise.* Am Ende eines adj. Comp. — *artig.* — 3) *Futter* Pat. — Nach den Lexicographen auch = विधि, कर्मन्, वेतन (मूल्य), ऋद्धि und वेधन; vgl. Zach. Beitr.

विधातर् Nom. ag. 1) m. *a) Vertheiler, Verleiher.* — *b) Ausführer.* — *c) Festsetzer, Verfüger, Ordner, Urheber, Schöpfer* u. s. w. — *d) der Schöpfer, der Bestimmer der Geschicke des Menschen, Gott* Brahman. — *e) das personificirte Schicksal.* — *f)* Bein. Vishṇu's, Çiva's und *des Liebesgottes.* — *g)* N. pr. α) eines neben Brahman erscheinenden Gottes. — β) eines Âditja. — γ) eines Sohnes Brahman's und Bruders des Vidhâtar und der Lakshmi. Diese werden auch Kinder Bhṛgu's von der Khjâti genannt. — *h)* Ragh. 1,70 weniger gute Lesart für विनेतर्. — 2) f. विधात्री *a) festsetzend, bestimmend, vorschreibend.* — *b) Urheberin, Schöpferin.* — *c) *langer Pfeffer.*

विधातव्य 1) Adj. *a) festzusetzen, zu bestimmen. — b) herbeizuschaffen, zu besorgen. — c) zu erweisen, zu veranstalten, in's Werk zu setzen, zu verrichten, an den Tag zu legen, was an den Tag gelegt werden wird. — d) was man sich angelegen sein lassen muss, worauf man bedacht sein muss. — e) zu gebrauchen, anzuwenden, anzustellen, einzusetzen.* — 2) n. impers. *einzurichten, bedacht zu sein* (तया — यया) MBh. 3,45,3.

*विधाता f. = मद्य Râgan. 14,137.

विधातृका Adj. zur Erklärung von विधवा.

*विधातृभू m. Patron. Nârada's.

*विधात्रायुस् m. *eine best. Blume.*

विधान 1) Adj. (f. ई) *regelnd* Vaitân. — 2) m. N. pr. eines Sâdhja. — 3) n. *a) Ordnung, Maass; Festsetzung, Bestimmung, das Vorschreiben, Vorgeschriebensein, Vorschrift, Regel, das zu beobachtende Verfahren, Art und Weise des Verfahrens.* मृत्योर्विधानम् so v. a. *der gesetzmässige Tod.* विधानेन, विधानतस् und विधानैस् *nach der Vorschrift, — Regel.* अनेन विधानेन *nach dieser Regel, auf diese Weise.* संख्याविधानात् *nach mathematischer Regel, mathematisch.* देशकालविधानेन so v. a. *am rechten Ort und zu rechter Zeit.* — *b) Methode, Verfahren, Recept* (in der Medicin), *Regime* (des Essens). — *c) Bestimmung, Schicksal.* — *d) das Treffen von Anordnungen, — Verfügungen, Ergreifen von Maassregeln;* das Wozu im Comp. vorangehend. — *e) Mittel.* — *f) das Aufstellen* (von Maschinen). — *g) das Schöpfen, Bilden;* concret *Werk (Bild-, Bau-)* RV. 4,51,6. — *h) das Veranstalten, Ausführen, Ausrichten.* — *i) Aufzählung, Einzeldarlegung.* — *k)* in der Dramatik *Veranlassung sowohl zur Freude als auch zum Leid.* — *l) Elephantenfutter* Çiç. 5, 51. — देवविधानं MBh. 6,3030 fehlerhaft für देवो निधानं.

विधानक n. 1) *die für Etwas geltenden Bestimmungen, die bei Etwas zu beobachtende Regel* Agni-P. 260,1. — 2) *=व्यधा.

विधानकल्प m. Titel eines Werkes.

*विधानग m. *ein gelehrter Mann.*

विधानतिलक m. (Burnell, T.), विधानपारिजात m., विधानमाला f. und विधानरत्नमाला f. (Burnell, T.) Titel von Werken.

विधानसप्तमी f. *der 7te Tag in der lichten Hälfte des* Mâgha.

विधायक Nom. ag. 1) *vorschreibend* (Comm. zu TS. Prât.), *eine Vorschrift enthaltend.* — 2) *Einsetzer.* — 3) *Gründer, Erbauer, Stifter.* — 4) *verrichtend, ausführend, an den Tag legend.*